

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Djur- och miljöenheten
Anna Holmer
010-225 36 06

Beslut

Datum
2021-06-21

Diarienummer
513-2582-2017

Strömsunds kommun
Box 500
833 24 STRÖMSUND

Beslut om fastställelse av vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Rossöns grundvattentäkt, Strömsunds kommun

Beslut

Länsstyrelsen fastställer, med stöd av 7 kap 21 § miljöbalken (1998:808), skyddsområde för Rossöns grundvattentäkt, Bodums-Ön 1:36, Strömsunds kommun.

Skyddsområdet är indelat i vattentäktzon, primär skyddszon och sekundär skyddszon. Skyddsområdets utbredning framgår av bifogad karta, bilaga 1.

Med stöd av 7 kap 22 § miljöbalken meddelar Länsstyrelsen följande skyddsföreskrifter som ska gälla inom skyddsområdet. Föreskrifterna ska gälla för befintligt och eventuellt tillkommande verksamhet.

Detta beslut och föreskrifterna gäller omedelbart även om de överklagas.

Beslut om kungörelsedelgivning

Beslut om kungörelsedelgivning, bilaga 3.

Överklagande

Detta beslut kan i enlighet med 18 kap 1 § miljöbalken överklagas till regeringen, bilaga 4.

Delgivning

Kungörelsedelgivning

Delgivningskvitto enligt sändlista

Beslut

Datum
2021-06-21

Diarienummer
513-2582-2017

Skyddsföreskrifter

1 Föreskrifter

TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Dessa föreskrifter gäller inom det skyddsområde som angivits på upprättad skyddsområdeskarta, se bilaga 1.

Definitioner av begrepp

Definitioner av begrepp, bilaga 2.

1 § Särskilt om vattentäktsson

Inom vattentäktssonen (brunnssonrådet) får endast vattentäktssonverksamhet bedrivas. Området ska vara inhägnat eller skyddat genom överbyggnad som ska hållas låst. Vattentäktssonen får endast disponeras av vattentäktens huvudman.

2 § Petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor

Primär skyddszon

Hantering av mer än sammanlagt 50 liter petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor, kräver tillstånd av den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Med hantering avses här inte användning i maskiners och fordons egna tankar eller transporter genom skyddszon.

Hantering av petroleumprodukter för att försörja bostads- och jordbruksfastigheter med olja för uppvärmning, undantas från kravet på tillstånd.

Hantering av upp till 50 liter petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor ska ske på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas.

Parkering eller uppställning av fordon ska ske så att risk för förorening av grund- eller ytvatten inte uppkommer.

Sekundär skyddszon

Hantering av mer än sammanlagt 250 liter petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor, kräver anmälan till den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Med hantering avses här inte användning i maskiners och fordons egna tankar eller transporter genom skyddszon.

Från kravet på anmälan undantas hantering av petroleumprodukter för att försörja bostads- och jordbruksfastigheter med olja för uppvärmning. Kravet på anmälan gäller inte för hantering som är tillståndspliktig enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) eller som prövas inom ramen för en annan tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken.

Hantering av upp till 250 liter petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor ska ske på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas.

Beslut

Datum
2021-06-21

Diarienummer
513-2582-2017

Parkering eller uppställning av fordon ska ske så att risk för förorening av grund- eller ytvatten inte uppkommer.

3 § Bekämpningsmedel, gödningsmedel och ensilage

Primär skyddszon

Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel är förbjuden.

Yrkesmässig spridning av gödningsmedel såsom naturgödsel, handelsgödsel och avloppsslam kräver tillstånd av den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Vid spridning av gödningsmedel ska den påförda mängden anpassas så att yt- och grundvatten inte påverkas. Gödningsmedel får inte spridas på frusen, tjälad eller snötäckt mark. Gödningsmedel får inte spridas närmare vattentäktsszon än 20 meter.

Naturgödsel och andra gödningsmedel får endast lagras på tätt underlag.

Gödselvårdsanläggningar med tillhörande utrustningar ska vara täta och underhållas. Verksamhetsutövaren ska regelbundet inspektera anläggningar och utrustning.

Nyanläggning eller ombyggnad av befintliga gödselvårdsanläggningar kräver tillstånd av den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. För befintliga anläggningar får tillsynsmyndigheten föreskriva särskilda regler.

Ensilage får endast hanteras på ett sådant sätt att inte yt- eller grundvatten förorenas. Lagring av kasserade ensilagebalar direkt på mark är förbjudet. Upplag och hanteringsytor för ensilage och kasserade ensilagebalar ska vara hårdgjorda samt försedda med uppsamlingsanordningar för spill och förorenat dagvatten. Kravet på upplagsplatser gäller inte balar avsedda för utfodring som är väl inplastade och utan skador.

Sekundär skyddszon

Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel, kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

Yrkesmässig spridning av gödningsmedel såsom naturgödsel, handelsgödsel och avloppsslam, kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Vid spridning av gödningsmedel ska den påförda mängden anpassas så att yt- och grundvatten inte påverkas. Gödningsmedel får inte spridas på frusen, snötäckt eller tjälad mark.

Lagring av naturgödsel och andra gödningsmedel direkt på mark är förbjudet, med undantag för lagring av ströbäddsgödsel. Ströbäddsgödsel får ej lagras direkt på mark längre än ett år innan den sprids.

Nyanläggning eller ombyggnad av befintliga gödselvårdsanläggningar kräver anmälan till den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

Gödselvårdsanläggningar med tillhörande utrustningar ska vara täta och underhållas. Verksamhetsutövaren ska regelbundet inspektera anläggningar och utrustning.

Ensilage ska hanteras så att det inte uppstår risk för förorening av yt- och grundvatten.

Beslut

Datum
2021-06-21

Diarienummer
513-2582-2017

4 § Djurhållning

Primär skyddszon

Hållande av mer än 10 hundar per fastighet i rastgård utomhus, kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

Hållande av lantbruksdjur utomhus när det inte är betessäsong och som överstiger 2 djurenheter enligt 2 kap miljöprövningsförordningen, kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

5 § Avverkning av skog och upplag av timmer

Primär skyddszon

Permanent upplag av bark, flis, spån, timmer och liknande, är förbjudet.

Upplag med en varaktighet om maximalt sex månader är undantaget förbudet men kräver tillstånd av den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

Lagring av ved för uppvärmning för husbehov är undantaget från förbud, respektive tillståndsplikt.

Transporter, avverkning och markberedning ska utföras så att körskador undviks i så stor utsträckning som möjligt.

Sekundär skyddszon

Permanent upplag av bark, flis, spån, timmer och liknande är förbjudet.

Upplag med en varaktighet om maximalt sex månader är undantaget förbudet.

Lagring av ved för uppvärmning för husbehov är undantaget från förbud.

Transporter, avverkning och markberedning ska utföras så att körskador undviks i så stor utsträckning som möjligt.

6 § Infiltration och avledning av avloppsvatten

Primär skyddszon

Nyanläggande eller ändring av befintlig anläggning för infiltration eller utsläpp av avloppsvatten (inklusive bad-, disk- och tvättvatten), kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

Kravet på tillstånd enligt dessa föreskrifter gäller dock inte för anläggning som är tillståndspliktig enligt miljöbalken (1998:808). Kravet gäller inte heller för avloppsanläggning för vilken anmälan enligt miljöbalken inlämnats före ikraftträdandet av dessa föreskrifter.

Dagvatten- och avloppsledningar med tillhörande anordningar ska vara täta samt underhållas så att funktionen ej försämras. Verksamhetsutövaren ska kontrollera ledningarna regelbundet.

Beslut

Datum
2021-06-21

Diarienummer
513-2582-2017

Sekundär skyddszon

Nyanläggande eller ändring av befintlig anläggning för infiltration eller utsläpp av avloppsvatten (inklusive bad-, disk och tvättvatten), kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

Kravet på tillstånd enligt dessa föreskrifter gäller dock inte för anläggning som är tillståndspliktig enligt miljöbalken (1998:808). Kravet gäller inte heller för avloppsanläggning för vilken anmälan enligt miljöbalken inlämnats före ikraftträdandet av dessa föreskrifter.

7 § Avfallshantering och deponering

Primär skyddszon

Det är förbjudet att deponera, gräva ner eller anordna upplag av avfall som kan förorena mark- eller grundvatten.

Kompostering av latrin kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

Det är förbjudet att lägga upp eller använda schaktmassor, fyllnadsmassor och andra överskottsmassor av sådan beskaffenhet att dräneringsvattnet från dem kan förorena mark, yt- eller grundvatten. Upplag och användning av rena jordmassor, eller massor som klarar kraven på känslig markanvändning (KM), är undantaget från förbudet.

Upplag av snö inom zonen, från områden utanför den primära skyddszone, är förbjudet.

Sekundär skyddszon

Det är förbjudet att deponera, gräva ner eller anordna upplag av avfall som kan förorena mark- eller grundvatten.

Det är förbjudet att lägga upp eller använda schaktmassor, fyllnadsmassor och andra överskottsmassor av sådan beskaffenhet att dräneringsvattnet från dem kan förorena mark, yt- eller grundvatten. Upplag och användning av rena jordmassor, eller massor som klarar kraven på känslig markanvändning (KM), är undantaget från förbudet.

Upplag av snö inom zonen, från områden utanför den primära- och sekundära skyddszone, är förbjudet.

8 § Miljöfarlig verksamhet

Primär skyddszon

Det krävs tillstånd att bedriva verksamhet som kan innebära risk för förorening av yt- eller grundvatten, och som är anmälningspliktig enligt 9 kap 6 § miljöbalken (1988:808). Frågor om tillstånd handläggs av den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

Beslut

Datum
2021-06-21

Diarienummer
513-2582-2017

Sekundär skyddszon

Det krävs tillstånd att bedriva verksamhet som kan innebära risk för förorening av yt- eller grundvatten, och som är anmälningspliktig enligt 9 kap 6 § miljöbalken (1988:808). Frågor om tillstånd handläggs av den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

9 § Tåktverksamhet, andra schaktarbeten och muddring

Primär skyddszon

Materialtåkt (gruståkt, bergtåkt eller liknande) och husbehovståkt är förbjuden.

Schaktning, muddring, pålning, spontning och underjordsarbete, kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Schaktning och anläggningsarbeten för underhåll av vatten- och avlopps-, samt fiber-, el- och teleledningar får utföras utan tillstånd.

Mindre grävningsarbeten inom tomter får utföras utan tillstånd. Med mindre grävningsarbeten avses grävning grundare än 1 meter.

Sekundär skyddszon

Husbehovståkt kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

Tillfartsvägar till tåkter bör så långt möjligt vara avspärrade.

Schaktning och muddring kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Schaktning och anläggningsarbeten för underhåll av vatten- och avlopps- samt fiber, el- och teleledningar får utföras utan tillstånd. Mindre grävningsarbeten inom tomter får utföras utan tillstånd. Med mindre grävningsarbeten avses grävning grundare än 1 meter.

10 § Energianläggningar samt uttag av grundvatten och andra borrhningar

Primär skyddszon

Inrättande av anläggning för lagring av och utvinning av värmeenergi ur berg, mark och vatten, uttag av vatten från berg och jord, samt andra typer av borrhningar är förbjudet. Förbudet gäller inte för anläggning som inrättats före ikraftträdandet av dessa föreskrifter.

Sekundär skyddszon

Inrättande av anläggning för lagring av och utvinning av värmeenergi ur berg, mark och vatten, uttag av vatten från berg och jord, samt andra typer av borrhningar, kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Kravet på tillstånd gäller inte för anläggning som inrättats före ikraftträdandet av dessa föreskrifter.

Beslut

Datum
2021-06-21

Diarienummer
513-2582-2017

10 § Väghållning

Primär skyddszon

Upplag av asfalt, oljegrus och vägsalt är förbjudet.

Spridning av vägsalt eller dammbindningsmedel kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Saltinblandad sand (max 4 % salt) undantas från kravet på tillstånd.

Sekundär skyddszon

Upplag av asfalt, oljegrus eller vägsalt, kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

Spridning av vägsalt, kräver anmälan till den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Spridning av saltinblandad sand (max 4 % salt), undantas från kravet på anmälan.

2. Allmänna bestämmelser

2.1 SYFTE

Syftet med dessa föreskrifter är att skydda dricksvattenförsörjningen genom att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan av vattentäkten inte uppstår.

Skyddsområdet är indelat i vattentäktzon samt primär och sekundär zon. Om det visar sig att syftet med vattenskyddsområdet inte uppnås med befintliga föreskrifter kan föreskrifterna ändras eller kompletteras så att nödvändigt skydd uppnås.

2.2 ALLMÄN HÄNSYN

För att undvika att vattentäkten förorenas gäller de allmänna hänsynsreglerna enligt 2 kap. miljöbalken. Alla som avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska skaffa sig den kunskap som behövs och utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljö.

2.3 SKYLDIGHET ATT LARMA

Olyckshändelser, spill eller läckage, som utgör risk för risk för förorening av vatten, ska omedelbart anmälas av den som orsakat tillbudet eller fått kännedom om tillbudet. Anmälan ska göras till SOS alarm (telefonnummer 112).

2.4 UPPLYSNINGSPLIKT

Verksamhetsutövare och fastighetsägare ska informera om skyddsföreskrifterna till anställda och de som anlitas för arbeten eller leveranser till anläggningar eller fastigheter inom skyddsområdet. Verksamhetsutövare och fastighetsägare ska kunna tillhandahålla föreskrifterna till de berörda.

BeslutDatum
2021-06-21Diarienummer
513-2582-2017**2.5 SKYLTAR**

Huvudmannen för vattentäkten ska sörja för att informationsskyltar om vattentäkten finns uppsatta på väl synliga platser invid väg eller järnväg som leder in i eller genom skyddsområdet. Skyltningen ska utföras enligt rekommendationer som utgivits av Naturvårdsverket. Annans mark får tas i anspråk för detta. Om överenskommelse inte kan träffas på frivillig väg kan kommunen i egenskap av huvudman ålägga en markägare att upplåta sin mark för ovan nämnda ändamål.

3 Tillstånd, anmälan, undantag och övergångsbestämmelser**3.1 TILLSTÅND OCH ANMÄLAN**

En anmälan om åtgärd eller ansökan om tillstånd enligt dessa föreskrifter ska vara skriftlig och ges in till den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. En anmälan eller ansökan ska innehålla de uppgifter, ritningar och tekniska beskrivningar som behövs för att kunna bedöma riskerna med åtgärden eller verksamheten. Anmälan ska göras i god tid innan åtgärden vidtas.

3.2 DISPENS FRÅN DESSA FÖRESKRIFTER

Om det finns särskilda skäl kan Länsstyrelsen i Jämtlands län meddela dispens från dessa föreskrifter.

3.3 VATTENTÄKTSVERKSAMHETENS BEDRIVANDE

Föreskrifterna utgör inget hinder mot den hantering och de verksamheter som är nödvändiga för vattentäktsverksamhetens bedrivande.

3.5 ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

Den som vid dessa föreskrifters ikraftträdande bedriver en verksamhet för vilken krav på anmälan eller tillstånd föreskrivs, ska senast ett år efter föreskrifternas ikraftträdande ha inkommit till tillsynsmyndigheten med anmälan eller ansökan om tillstånd till den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

3.6 NY LAGSTIFTNING

Ny lagstiftning eller bestämmelser enligt förordningar, som fastställts efter att dessa föreskrifter trätt i kraft och som utökar skyldigheterna inom här aktuellt skyddsområde gäller utöver här meddelade föreskrifter.

3.7 INFORMATION

Information om vattenskyddsområdet och föreskrifterna ska finnas tillgänglig på kommunens hemsida.

Beslut

Datum
2021-06-21

Diarienummer
513-2582-2017

Mål och syfte

Vattenskydd enligt miljöbalken syftar ytterst till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar att förvalta naturen väl.

Zonindelning av vattenskyddsområdena

Vattenskyddsområdet delas in i vattentäktzon, primär och sekundär skyddszon. Omfattningen av det planerade vattenskyddsområdet samt avgränsningarna för skyddszonerna framgår av upprättad skyddsområdeskarta, bilaga 1.

- Vattentäktzonen utgörs av en yta motsvarande en radie av 10 m ut från råvattenbrunnen.
- Primär skyddszon ska avgränsas så att riskerna för akut förorening genom olyckshändelse minimeras. En akut förorening ska hinna upptäckas och åtgärder vidtas innan föroreningen når vattentäktzonen. Primär skyddszon bör omfatta ett sådant område att vattnets uppehållstid i marken uppgår till 100 dygn. Skyddszonens gränser anpassas i viss mån efter fastighetsgränser.
- Syftet med en sekundär skyddszon är att bibehålla en hög vattenkvalitet eller att förbättra kvaliteten. För avgränsning av sekundär skyddszon gäller att ett års uttagen vattenmängd skall hanteras av grundvattenbildningen. Skyddszonens gränser anpassas i viss mån efter fastighetsgränser.

Redogörelse av ärendet

Sökande om inrättande av vattenskyddsområde, huvudman för vattenanläggningen och i vars intresse vattenskyddsområdet fastställs är Strömsunds kommun.

Förslag till vattenskyddsområde samt föreskrifter arbetades fram under 2012. Samrådsmöte med Länsstyrelsen Jämtland och informationsmöte för boende, markägare och verksamhetsutövare inom förslaget skyddsområde hölls i samband med detta. Under 2016 kungjorde samt översände Länsstyrelsen Jämtland inlämnat förslag för vattenskyddsområde gällande Rossön grundvattentäkt till berörda fastighetsägare. De synpunkter som inkom beaktades samt arbetades in i nytt förslag till vattenskyddsområde samt föreskrifter som lämnades in till Länsstyrelsen 3 april 2017.

Aktuellt underlag till beslut skickades under oktober/november 2020 på samråd till Havs- och vattenmyndigheten (HaV) och Sveriges geologiska undersökning (SGU), samt till Miljö- och Byggnämnden och Trafikverket, i enlighet med 25 och 25 a, b och 26 §§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken (FOM). Underlaget skickades även till samebyarna Ohredahke och Vilhelmina södra. Lantbrukarnas riksförbund (LRF) och Skogsstyrelsen. Yttranden har kommit in från Trafikverket och Miljö- och byggnämnden. HaV har meddelat att de avstår från att yttra sig i ärendet. Ärendet har kungjorts, ägare och innehavare av särskild rätt har förelagts

Beslut

Datum
2021-06-21

Diarienummer
513-2582-2017

att yttra sig över förslaget med föreskrifter samt har ställts ut i föreskriven ordning, enligt 24 § FOM samt Delgivningslag (2010:1932). Strömsunds kommun har bemött inkomna yttranden. Länsstyrelsen har genomfört en konsekvensutredning enligt 4 § Förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Vattendom för grundvattentäkten finns, (28 augusti 1956) Mellanbygdens vattendomstol (MVD) Ans D 34/1955.

Yttranden

GENERELL KOMMENTAR FRÅN LÄNSSTYRELSEN

Numreringen av paragraferna i föreskrifterna i detta beslut har en annan numrering mot de som fanns i samrådsunderlaget. Rubrikerna till de olika paragraferna är de samma.

Synpunkter från Trafikverket

Trafikverket konstaterar att det i viss mån är otydligt vad som krävs för normal drift och underhåll av vägarna i föreskrifterna för Rossöns vattenskyddsområde och därför bör vissa förtydliganden göras. Dessutom anser Trafikverket att normal drift och underhåll av våra statliga vägar ska kunna ske utan särskilda restriktioner.

Inom förslaget vattenskyddsområde går väg 346 som kommer att beröras av sekundär skyddszon. Väg 346 är utpekad som rekommenderad primär väg för farligt gods. Väg 346 har en ÅDT på 500–1000 fordon och halkbekämpas normalt med saltinblandad sand (vintervägklass 4). I undantagsfall, då det på grund av särskilda väderförhållanden är risk för ishalka, kan det bedömas vara nödvändigt att sprida salt för att säkerställa att vägen är framkomlig på ett säkert sätt.

Det framgår inte av föreskriften om asfalt/bitumen omfattas av begreppet petroleumprodukter. Därmed blir det otydligt om beläggningsarbeten kräver tillstånd. Trafikverket anser att föreskriften bör förtydligas så att det framgår att det inte krävs tillstånd för att utföra beläggningsarbeten som inkluderar asfalt/ bitumen.

Gällande bekämpningsmedel anger Trafikverket att användning av sådana inte är tillåtna inom deras verksamhet med undantag av speciella tillfällen då det kan vara aktuellt att bekämpa jätteloka och flyghavre med bekämpningsmedel. Generellt kontaktas vid dessa tillfällen den kommunala nämnden för miljöfrågor. Ökande problem med invasiva arter kan komma att ge förändrad hantering av kemiska bekämpningsmedel, men detta arbete kommer att utvecklas i samarbete och dialog med Länsstyrelser, kommuner och andra berörda parter. Om det skulle bli aktuellt att kemiskt bekämpa invasiva arter längs väg, som berörs av förbud mot hantering av kemiska bekämpningsmedel utomhus, förutsätter Trafikverket att bekämpning av invasiva arter bedöms som särskilda skäl för att undantag från förbudet ska medges. Alternativt önskar man att formuleringen i föreskriften avseende primär zon ändras till den som gäller för sekundär zon.

Upplag av snö med ursprung från trafikerade ytor utanför den primära zonen är förbjuden i primär zon, och för sekundär zon gäller motsvarande för snö med ursprung

Beslut

Datum
2021-06-21

Diarienummer
513-2582-2017

från trafikerade ytor utanför primär och sekundär zon. Trafikverket tolkar att dessa krav inte medför hinder för normal plogning längs vägen och därvid uppkomna snövallar.

Gällande schaktning och grävning anser Trafikverket att föreskriften bör förtydligas så att de schakt- och grävarbeten som Trafikverket behöver göra för sin väghållning inom vägområdet, dvs normala drift och underhållsarbeten, också tydligt undantas från kravet på tillstånd.

För spridning av vägsalt eller dammbindningsmedel anser Trafikverket att tillståndskrav bör ersättas med anmälningsskyldighet. Ingående väg hör till vinterväggklass 4 och halkbekämpas normalt med saltinblandad sand. Andel salt bör inte sättas till max 2%, utan max 4 %, vilket överensstämmer med krav i andra föreskrifter för vattenskyddsområden. Rent praktiskt är det svårt att blanda mindre än 2% för att få bra funktion på sanden. Sandningen riskerar då att få sämre effekt vilket gör att man lägger mer sand eller oftare och slutresultatet blir att det sprids större mängd salt. Alternativt att det blir för dålig halkbekämpningseffekt som leder till ökad olycksrisk och därmed risk för utsläpp av miljöfarligt ämne.

Som angivits ovan förekommer vid enstaka tillfällen att halkbekämpning sker med salt även på vinterväggklass 4. Detta är sällan förekommande, någon enstaka gång per år och inte ens alla år. Åtgärden sätts in akut varför det inte är möjligt att söka tillstånd för det enskilda fallet. Trafikverket menar att föreskrifterna bör utformas så att denna begränsade saltspridning medges i första hand utan att tillstånd behöver sökas, och i andra hand att sökt tillstånd ska gälla tills vidare. Risken för betydande förhöjning av salthalter i vattentäkten till följd av den totala halkbekämpningen bedöms som försumbar. Trafikverket arbetar aktivt med att minska spridningen av salt i vinterväghållningen. Halkbekämpningen i sig är en mycket viktig åtgärd för att minska risken för olyckor och därmed risken för utsläpp i samband med dessa.

KOMMUNENS BEMÖTANDE

Strömsunds kommun har tagit del av synpunkterna. Trafikverkets yttrande föranleder ändring i 10 §, om angiven gräns för saltinblandning enligt nedan.

1 § Petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor

Vad som ingår i begreppet petroleumprodukter redovisas nedan. Begreppsdefinitionerna har bifogats förslaget till vattenskyddsområde som bilaga.

Med petroleumprodukter avses produkter som framställs av råolja genom bearbetning i oljeraffinaderier. Omfattar exempelvis bensin, diesel, eldningsolja, fotogen och gasol samt basoljor för olika smörjmedel som till exempel motoroljor, turbinoljor, hydrauloljor och smörjfett. Här innefattas även spillolja.

2 § Bekämpningsmedel

Kommunen anser att den föreslagna föreskriften är rimlig i relation till vattentäktens värde och bedömda risker. Det går inte att föregå länsstyrelsens prövning och ge ett

Beslut

Datum
2021-06-21

Diarienummer
513-2582-2017

entydigt svar. Vad som kan anses vara särskilda skäl för dispens kan inte förutsättas vara generell utan risken måste bedömas från fall till fall.

6 § Avfallshantering och deponering

Strömsunds kommun har noterat synpunkterna.

8 § Tätverksamhet, andra schaktarbeten och muddring

Skyddsföreskrifterna utformas i första hand för att skydda vattentäkten, men tar även viss hänsyn till befintliga verksamheter. Det kan inte garanteras att normal drift och underhåll samt utveckling av vägar inte ska påverkas av föreskrifterna. Kommunen anser att de föreslagna föreskrifterna är rimliga i relation till vattentäktens värde och bedömda risker.

10 § väghållning

Angiven gräns om max 2% saltinblandning ändras till max 4 % i föreskriftsförslaget, (reviderad 2020-11-27).

Kommunen anser att den föreslagna föreskriften med tillståndskrav för spridning av vägsalt eller dammbindningsmedel inom primär skyddszon är rimlig i relation till vattentäktens värde och bedömda risker. Vatten är det viktigaste livsmedel vi har, därav är skyddet av detta livsmedel så pass viktigt att vissa restriktioner behövs samt att den tillståndsprövande myndigheten har kontroll på vilka verksamheter som finns i närheten av de kommunala vattentäkterna. Saltning av vägar kan påverka kloridhalten i grundvattnet, vilket kan ge ökad korrosion på vattenanläggningarna och förändra kvalitén på dricksvattnet. En ansökan om tillstånd för saltning som gäller för en längre period kan lämnas in till den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

Synpunkter från Miljö- och byggnämnden

Miljö- och byggnämnden fick i remissen inte ta del av samtliga dokument kopplade till förslaget till föreskrifter. Det kan därför finnas delar i förslaget till vattenskyddsområde som vi inte kunnat bedöma.

Miljö- och byggnämnden anser att det är mycket viktigt att föreskriften blir tydlig och lätt att förstå för både allmänhet, verksamhetsutövare och myndigheter. En tydlig föreskrift ger bättre möjligheter till god efterlevnad.

Nämnden anser att begreppet "vatten" i 4 § bör uttryckas tydligare. Avses något särskilt vattenområde eller är det allmänt uttryckt? teckenstorlek än den övriga texten.

I 1 § tredje stycket, om primär skyddszon, bör den övre tillåtna gränsen stå med. Det vill säga: *"Hantering av upp till 50 liter petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor ska ske på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas."*

För att förtydliga 2 §, om primär skyddszon, bör följande text stå i ett eget stycke: *"Nyanläggning eller ombyggnad av befintliga gödselvårdsanläggningar kräver tillstånd av den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. För befintliga anläggningar får tillsynsmyndigheten föreskriva särskilda regler."*

Beslut

Datum
2021-06-21

Diarienummer
513-2582-2017

I 3 §, om primär skyddszon, anser nämnden att första stycket bör tydliggöras. Finns någon undre tidsangivelse för när hållande av hundar kräver tillstånd? Det kan vara skillnad på exempelvis draghundsverksamhet med mer bestående antal hundar, och ett hundpensionat där antalet och varaktigheten varierar. Första meningen föreslås formuleras om till följande: "Hållande av mer än 10 hundar i rastgård utomhus, per fastighet, kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken."

Nämnden anser att begreppet "permanent upplag" i 4 § bör beskrivas tydligare. Anser man att all lagring längre än sex månader ska betraktas som permanent eller finns det utrymme för någon annan tolkning? På samma sätt bör uttrycket "tillfälliga upplag" förtydligas avseende volym. I förslaget finns ingen "nedre gräns" varken för varaktigheten eller volymen. Undantaget för lagring av ved uttrycks olika för de olika zonerna. Nämnden ser fördelar med att ha samma formulering under bägge skyddszonerna. Under rubriken Sekundär skyddszon bör formuleringen justeras till:

"Permanent upplag av bark, flis, spån, timmer och liknande är förbjudet.

Lagring av ved för uppvärmning för husbehov är undantaget från förbud, respektive tillståndsplikt."

I 5 § under rubriken Primär skyddszon föreskrivs regler för dagvatten- och avloppsledningar. Nämnden anser att dessa även bör inkluderas under rubriken Sekundär skyddszon: "Dagvatten- och avloppsledningar med tillhörande anordningar ska vara täta samt underhållas så att funktionen ej försämras. Verksamhetsutövaren ska kontrollera ledningarna regelbundet."

I 6 § föreskrivs ett förbud mot hantering av massor "av sådan beskaffenhet att dräneringsvattnet från dem kan förorena mark, yt- eller grundvatten". Miljö- och byggnämnden konstaterar att det föreslagna förbudet blir väldigt svårt att tolka. För att tydliggöra vad som avses borde begränsningen definieras med redan kända begrepp. Uttrycket skulle kunna förtydligas genom att klargöra om exempelvis massor som klarar kraven för känslig markanvändning (KM) och/eller inert material kan användas. Med kända begrepp kan både verksamhetsutövare och tillsynsmyndighet hantera förbudet praktiskt med hjälp av analyser.

Meningen i 6 § sista stycket, under rubriken Primär skyddszon, är svårtolkad. Nämnden föreslår kommatering enligt följande: "Upplag av snö inom zonen, från områden utanför den primära skydds-zonen, är förbjudet." Alternativt följande formulering: "Upplag av snö från områden utanför primär skydds-zon, är förbjudet inom zonen." På samma sätt är meningen i sista stycket, under rubriken Sekundär skyddszon, svårtolkad. Nämnden föreslår kommatering enligt följande: "Upplag av snö inom zonen, från områden utanför den primära- och sekundära skydds-zonen, är förbjudet." Alternativt följande formulering: "Upplag av snö från områden utanför primär- och sekundär skydds-zon, är förbjudet inom zonen."

Under båda rubrikerna i 8 §, finns uppgifter om att "schaktning och anläggningsarbete för underhåll av vatten- och avlopps- samt, el- och teleledning får utföras utan

Beslut

Datum
2021-06-21

Diarienummer
513-2582-2017

tillstånd." Nämnden undrar om bredbandsledningar ingår i begreppet *el- och teleledning*ar eller finns någon annan passande definition för dessa arbeten?

I 9 §, om sekundär skyddszon, föreslår nämnden att ordet "*Inrättning*" byts ut mot ordet "*Inrättande*".

Nämnden föreslår att följande mening tas bort från 1 §: "*Tillstånd får medges om den sökande visar att verksamheten kommer att kunna utföras och drivas utan risk för skada på grundvattenförekomsten.*" I 1 kap. 2 § av den föreslagna föreskriften anges att syftet med föreskriften är att säkerställa att påverkan eller risk för vattentäkten inte uppstår. Formuleringen av 4 kap. 1 § är "vidare" än syftet med hela föreskriften. Det föreslagna skyddsområdet sammanfaller inte med utbredningen av vattenförekomsten (MS_CD: WA85795865) samt den preliminära vattenförekomsten (MS_CD: WA59600341).

I förslaget till föreskrift finns flera definitioner av ansvarig tillsynsmyndighet. Utöver "*den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken*" förekommer även definitionerna "*tillsynsmyndigheten*", "*den kommunala nämnden för miljöfrågor*" och "*miljö- och byggnämnden*". Nämnden anser att det bör finnas ett konsekvent uttryck genom hela föreskriften.

KOMMUNENS BEMÖTANDE

Strömsunds kommun har tagit del av synpunkterna. Följande justeringar har gjorts enligt Miljö- och byggnämndens yttrande.

Begreppet vatten har ändrats i föreskriftsförslaget till vattentäkten, (*reviderad 2020-11-27*)

I 1 § tredje stycket, om primär skyddszon, har den övre tillåtna gränsen (*hantering av upp till 50 liter*) lagts till, (*reviderad 2020-11-27*).

I 2 § primär skyddszon, har texten om "nyanläggning eller ombyggnad av befintliga gödselvårdsanläggningar" lagts i ett eget stycke, (*reviderad 2020-11-27*).

I 3 § om hundhållning inom primär skyddszon, omformuleras enligt förslag, (*reviderad 2020-11-27*).

I 4 §, begreppet "permanenta upplag" och "tillfälliga upplag" har omformulerats. Undantaget för lagring av ved har ändrats för sekundär skyddszon. (*reviderad 2020-11-27*).

I 5 § föreslagen text läggs inte till för sekundär skyddszon, förslaget innebär skärpta krav, (*reviderad 2020-11-27*).

I 6 § har begränsningen förtydligats med följande lydelse: Det är förbjudet att lägga upp eller använda schaktmassor, fyllnadsmassor och andra överskottsmassor av sådan beskaffenhet att dräneringsvattnet från dem kan förorena mark, yt- eller grundvatten. Upplag och användning av rena jordmassor, eller massor som klarar kraven på känslig markanvändning (KM), är undantaget från förbudet, (*reviderad 2020-11-27*). Meningen i 6 § sista stycket för primär- och sekundärskyddszon har kommitterats enligt följande: "Upplag av snö inom zonen, från områden utanför den primära skyddszone

Beslut

Datum
2021-06-21

Diarienummer
513-2582-2017

är förbjudet." "Upplag av snö inom zonen, från områden utanför den primära- och sekundära skyddszonen, är förbjudet.", (*reviderad 2020-11-27*).

För 8 § i fråga om bredbandsledningar ingår i begreppet el- och teleledningar så är svaret delvis. Fiberledningar ingår inte i begreppet. Fiberledning läggs till i föreskriftstexten, (*reviderad 2020-11-27*).

I 9 §, om sekundär skyddszon byts ordet "Inrättning" ut mot "Inrättande" (*texten reviderad 2020-11-27*).

I 4 kap 1 § har följande mening har tagits bort: "Tillstånd får medges om den sökande visar att verksamheten kommer att kunna utföras och drivas utan risk för skada på grundvattenförekomsten", (*reviderad 2020-11-27*).

Definitioner av ansvarig tillsynsmyndighet har justerats likalydande i föreskriftsförslaget till "den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken", (*reviderad 2020-11-27*).

LÄNSSTYRELSENS KOMMENTAR

Länsstyrelsen beklagar om Miljö- och byggnämnden anser att den inte haft tillräckligt bedömningsunderlag. De delar som inte skickades med till nämnden i aktuellt ärende var bland annat den riskinventering och riskanalys som fanns med i samrådet under 2016, vilken inte reviderats sedan dess. I övrigt var det grundvattenkarta, råvattenanalys, sammanställning av inkomna synpunkter och kommunens bemötande från samråd under 2012 samt sammanställning av inkomna synpunkter och kommunens bemötande från samråd under 2016.

Företag Mähler & Söner

Vi hanterar mer än 250 liter petroleumprodukter. Vi hanterar ca 1500–2000 liter petroleumprodukter för våran provkörningsutrustning till våra produkter.

KOMMUNENS BEMÖTANDE:

Enligt föreskriftens 1 § ska en anmälan göras till tillsynsmyndigheten om man hanterar mer än sammanlagt 250 liter petroleumprodukter inom den sekundära skyddszonen. Tillsynsmyndigheten kan om det behövs, förelägga om försiktighetsmått i förekommande fall. Vidare krav på hantering av mer än 250 l brandfarliga vätskor och spilloljor inom vattenskyddsområde regleras i Naturvårdsverkets föreskrift NFS (2017:54 kap) 4 kap, om skydd mot mark- och vattenförorening.

Synpunkter från fastighetsägare

FASTIGHETSÄGARE E-H.A

Anger att det enda som är fel när underlaget lästs igenom är att i det område där de bor så läggs all snö upp från området som stora berg, och ingen fraktar bort snön.

Beslut

Datum
2021-06-21

Diarienummer
513-2582-2017

KOMMUNENS BEMÖTANDE

Kommunen har noterat synpunkten angående snöupplagens hantering i området. Efterlevnaden av föreskriften kontrolleras av tillsynsmyndigheten.

Fastighetsägare J.H

Motsätter sig förslaget till skyddsområde. Gården brukas i dag och skall brukas i framtiden, dessa restriktioner skulle begränsa gårdens framtida utvecklingsmöjligheter.

Fastighetsägare S.S

Har synpunkter angående förslaget på ett nytt skyddsområde för grundvattentäkt i Rossön, Strömsunds kommun. Synpunkter har lämnats för flera år sedan på förslaget och (2016-03-26). Någon återkoppling har inte skett så man vet inte vad som inträffade, men man har samma åsikt även denna gång. Fastighetsägaren framför att det kommer att bli svårt att bruka jorden eftersom man ska ha tillstånd för att sprida gödningsmedel samt att det inte får spridas närmare sjö, vattendrag eller öppna diken än 20 m, enligt 12 §. Man kommer att förlora sin arrendator då denne inte kommer att vilja fortsätta att bruka den marken. Fastigheten kommer därmed att förlora i värde och man förlorar inkomst från arrendet. Frågor ställs kring hur förlorat värde och inkomst kommer att ersättas. Marken kommer att växa igen, svårbrukbar. Med dessa synpunkter vill man säga att den aktuella fastigheten skall undantas från förslaget.

Fastighetsägare C.J.B, R.N, F.N.

Fastighetsägarna motsätter sig ett beslut om föreskrifter för vattenskyddsområde enligt förslaget och anser att utredningsunderlaget har stora brister. Man vill inte ingå i varken inre eller yttre vattenskyddsområde enligt förslag och känner sig lurade av dess utformning. Kartan som tillhör beslutet så otydlig att det inte framgår om aktuell fastighet ingår i både inre eller yttre skyddsområde eller endast det yttre. Flertalet av paragraferna är utformade utan saklig grund och utan rimlighetsbedömning på tillräckligt underlag och inbegriper administrativa kostnader utan uppenbar nytta samt regleringar som redan framgår och finns i annan lagstiftning och regelverk. Man bestrider förslaget till beslut samt den geografiska utbredningen av inre och yttre skyddsområde. Deras fastigheter ligger nerströms vattentäkten och ska därför inte omfattas av restriktioner som går längre än behovet av skydd för miljön, vilket man anser att förslaget tvärtom gör i dess nuvarande utformning.

Vidare anser man att de restriktioner som föreslås ger sådana ekonomiska kostnader för fastighetsägare, brukare, boende, odlare och andra berörda att samhällsekonomiska kostnaden för restriktionerna att nyttan med placering av vattentäkten starkt kan ifrågasättas. Någon konsekvensbeskrivning verkar inte ha genomförts eller kommunicerats för förslaget, vilket man anser ska göras i detta fall. Ej heller verkar något rimligt förslag till alternativ placering utretts (varvid åtminstone en annan plats för grundvattentäkt och en ytvattentäkt med infiltration i sandås bör ingå). Man ser inte att alla berörda myndigheter har yttrat sig eller fått tillfälle att yttra sig (såsom Jordbruksverket m.fl.). Själva föreläggandet till berörda saknar delgivningskvitto eller

Beslut

Datum
2021-06-21

Diarienummer
513-2582-2017

liknande varvid vi anser att man inte kan ta beslut om någon av de berörda inte inkommer med yttrande eller är delgivna, såsom det är formulerat i föreläggandet.

Fastighetsägarna lyfter frågan om ekonomisk kompensation då flera av deras verksamheter på fastigheten avsevärt försvåras i flera avseenden, inte minst restriktioner för jordbruk, skogsbruk och andra verksamheter samt administrativa kostnader som påverkar konkurrensförutsättningar. Dels bedrivs odling där man önskar ekonomisk ersättning för intäktsbortfall. Därtill önskas kompensation för en ingenjörsfirma som skulle återuppta sin verksamhet på fastigheten.

Vidare anses att kommunen behöver ta sitt ansvar att samhällsplanera på ett klokt sätt med konsekvensutredningar och utredning av alternativa lokaliseringar av vattenverksamheten, genomföra grundliga rimlighetsavvägningar samt noggrant utreda det miljömässiga underlaget för beslutets paragrafer och skriva föreskrifterna efter principerna att inte reglera mer än nödvändigt samt minimera onödiga administrativa kostnader.

Om föreslagna inriktning för beslut vidhålls kommer det att lägga en stor blöt filt på utvecklingen i Rossön under överskådlig tid, i direkt motsats till devisen om att hela Sverige ska leva.

Kompletteringsyttranden har skett där man lyfter frågor gällande konsekvensutredning, flytt av vattentäkten, möjlighet att bedriva jord- och skogsbruk, möjligheter till etablering av företag med produktionsverkstad samt ytterligare utredning av vattenföring och sprickbildning.

Fastighetsägare S.B. L.B. R.B. F.L

Fastighetsägarna motsätter sig ett beslut om föreskrifter för vattenskyddsområde enligt förslaget och anser att utredningsunderlaget har stora brister. Man vill inte ingå i varken inre eller yttre vattenskyddsområde enligt förslag och känner sig lurade av dess utformning.

Dels är kartan som tillhör beslutet så otydlig att det inte framgår om aktuell fastighet ingår i både inre eller yttre skyddsområde eller endast det yttre, dels är flertalet paragraferna utformade utan saklig grund och utan rimlighetsbedömning på tillräckligt underlag och inbegriper administrativa kostnader utan uppenbar nytta samt regleringar som redan framgår och finns i annan lagstiftning och regelverk. Man bestrider förslaget till beslut samt den geografiska utbredningen av inre och yttre skyddsområde. Deras fastigheter ligger nerströms vattentäkten och ska därför inte omfattas av restriktioner som går längre än behovet av skydd för miljön, vilket man anser att förslaget tvärtom gör i dess nuvarande utformning.

Vidare anser man att de restriktioner som föreslås ger sådana ekonomiska kostnader för fastighetsägare, brukare, boende, odlare och andra berörda att samhällsekonomiska kostnaden för restriktionerna att nyttan med placering av vattentäkten starkt kan ifrågasättas. Någon konsekvensbeskrivning verkar inte ha genomförts eller kommunicerats för förslaget, vilket man anser ska göras i detta fall. Ej heller verkar något rimligt förslag till alternativ placering utretts (varvid åtminstone en annan plats

Beslut

Datum
2021-06-21

Diarienummer
513-2582-2017

för grundvattentäkt och en ytvattentäkt med infiltration i sandås bör ingå). Man ser inte att alla berörda myndigheter har yttrat sig eller fått tillfälle att yttra sig (såsom Jordbruksverket m.fl.). Själva föreläggandet till berörda saknar delgivningskvitto eller liknande varvid vi anser att man inte kan ta beslut om någon av de berörda inte inkommer med yttrande eller är delgivna, såsom det är formulerat i föreläggandet.

Vidare anses att kommunen behöver ta sitt ansvar att samhällsplanera på ett klokt sätt med konsekvensutredningar och utredning av alternativa lokaliseringar av vattenverksamheten, genomföra grundliga rimlighetsavvägningar samt noggrant utreda det miljömässiga underlaget för beslutets paragrafer och skriva föreskrifterna efter principerna att inte reglera mer än nödvändigt samt minimera onödiga administrativa kostnader. Om föreslagna inriktning för beslut vidhålls kommer det att lägga en stor blöt filt på utvecklingen i Rossön under överskådlig tid, i direkt motsats till devisen om att hela Sverige ska leva.

KOMMUNENS BEMÖTANDE TILL YTTRANDE FRÅN FASTIGHETSÄGARE ENLIGT OVAN

Avgränsning av vattenskyddsområdet

Strömsunds kommun har noterat synpunkter gällande vattenskyddsområdets avgränsning. Havs- och vattenmyndigheten har bestämt att vattenskyddsområden ska delas in i olika skyddszoner som avgränsas beroende på hur lång tid det tar för en förorening att nå vattentäkten. Skyddsområdet har delats in i vattentäktsson, där uttagsbrunnen finns samt primär och sekundär skyddszon. Indelningen har bland annat baserats på områdets hydrogeologiska förhållanden och utifrån identifierade föroreningskällor, främst från jord- och skogsbruk samt enskilda avlopp.

Några utgångspunkter för avgränsning av vattenskyddsområde för grundvatten är den långsamma omsättningen i grundvattenmagasinet och den mycket stora svårigheten att rena förorenat grundvatten. Därför behövs ett starkt förebyggande skydd. Inom vattentäktens tillrinningsområde förekommer olika typer av verksamheter och markanvändningar som kan komma att påverka vattenkvaliteten på lång och på kort sikt. Principen är att i första hand potentiellt förorenande verksamheter och markanvändning inte tillåts inom vattenskyddsområdet. I andra hand ska en förorening hinna upptäckas i tid och marken saneras innan föroreningen når grundvattnet. I tredje hand ska föroreningen brytas ned, fastläggas eller spädas ut till acceptabla nivåer, eller kunna tas om hand innan den hinner transporteras med grundvattnet till uttagspunkterna. En primär skyddszon bör avgränsas så att uppehållstiden i grundvattenzonen till vattentäktssonens gräns beräknas vara minst 100 dygn för grundvatten bildat i den primära zonen. Den sekundära skyddszonen bör minst omfatta så stor del av vattenskyddsområdet att uppehållstiden för grundvatten från skyddssonens yttre gräns till vattentäktssonen har en beräknad uppehållstid på minst ett år.

Beslut

Datum
2021-06-21

Diarienummer
513-2582-2017

Restriktioner/paragrafer

Skyddsföreskriften utformas i första hand för att skydda vattentäkten, men tar även viss hänsyn till befintliga verksamheter. Inskränkningarna för ett vattenskyddsområde ska vara tillräckliga för att syftet med skyddet ska uppnås. Skyddet ska vara både kortsiktigt och långsiktigt. En skyddsföreskrift kan, om det behövs, sträcka sig längre än kraven på allmän hänsyn enligt 2 kap miljöbalken. Det kan inte garanteras att verksamheters normala drift och underhåll inte ska påverkas av föreskrifterna. Kommunen anser att de föreslagna föreskrifterna är rimliga i relation till vattentäktens värde och bedömda risker.

Ersättning

En vattenskyddsföreskrift grundar inte ersättningsrätt om den enbart förtydligar vilka hänsynskrav som måste iaktas för att leva upp till hänsynsreglerna i miljöbalkens andra kapitel. I 1 kap. 2 § av den föreslagna föreskriften anges att syftet med föreskriften är att säkerställa att påverkan eller risk för vattentäkten inte uppstår. Om restriktioner till följd av vattenskyddsföreskrifterna går längre än vad miljöbalkens hänsynsregler kräver kan ersättning komma på tal. I Havs- och vattenmyndighetens vägledning om inrättande och förvaltning av vattenskyddsområde (Rapport 2021:4) anges att frågan om ersättning är en separat process som sker vid sidan om arbetet med att avgöra vilket skyddsbehov som vattentäkten behöver för att skydda råvattnet. I 31 kap. 5 § miljöbalken, som reglerar ersättning för intrång i pågående markanvändning, anges dock att om ett beslut om bland annat ett vattenskyddsområde innebär att det krävs tillstånd för en viss verksamhet eller åtgärd, utgår ersättning för intrång i pågående markanvändning endast om tillstånd har vägrats eller förenats med särskilda villkor. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet har rätt till ersättning om en föreskrift för ett vattenskyddsområde innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom den berörda delen av fastigheten. Detsamma gäller om mark tas i anspråk.

Alternativ placering av vattentäkt / Utredning om flytt av vattentäkt

Strömsunds kommun har noterat synpunkten gällande alternativ placering av vattentäkten. Det finns i dagsläget inte något starkt motiv till att flytta vattentäkten till annat ställe då denna lokalisering ger kommunen ett stabilt grundvattenförhållande och en bra kvalitet på råvattnet. Det förutsätts att den nya vattentäkten inte går att utföra i samma geologiska formation som den befintliga utan måste etableras i ett nytt område. En flytt av vattentäkten skulle innefatta stora investeringar och kostnader för förundersökningar, projektering, ny borra/borror, ny vattendom och ett nytt vattenskyddsområde på omkring 2,5–3 miljoner kronor. Sedan tillkommer kostnaden för en ny vattenverksbyggnad och vattenverk om ca 10 miljoner kr, samt omkring 3,6 miljoner kronor per km för dragning av nya vatten- och avloppsledningar. Kommunens uppskattade kostnad för en ny vattentäkt stämmer väl överens med de värderingar och med den jämförelse som gjorts för andra täkter i landet baserad på föreläsning av SGU. I den jämförelsen bedöms kostnaden vara cirka 25.000-50.000 kronor per person för en

Beslut

Datum
2021-06-21

Diarienummer
513-2582-2017

ny likvärdig grundvattentäkt. Den uppskattade kostnaden är dock mycket grov, och är beroende av tex avståndet till ersättningstäkt och i vilken mån tex ledningsnätet måste byggas om. Sammantaget innebär det att den beräknade kostnaden om ca 16 miljoner kronor för en ny vattentäkt, ska bäras av VA-kollektivet.

Konsekvensutredning

Strömsunds kommun har noterat synpunkten om avsaknad av en konsekvensutredning. Vid upprättande av förslag till vattenskyddsföreskrifter enligt 7 kap 22 § miljöbalken har kommunen ingen skyldighet att göra en konsekvensutredning. Kravet på att genomföra en konsekvensutredning gäller bara beslut som innehåller föreskrifter som anses vara normbeslut. Vid beslut om vattenskyddsföreskrifter anses föreskrifter som inrättats med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken vara normföreskrifter medan föreskrifter som inrättats med stöd av 7 kap 22 § miljöbalken anses vara förvaltningsbeslut.

Kravet på konsekvensutredning gäller bara myndigheter under regeringen. Kravet gäller alltså inte kommunerna.

Administrativa kostnader

Frågan om kostnader och ersättningar är en fråga som hanteras utanför arbetet med att fastställa vattenskyddsområdet och dess skyddsföreskrifter. Ersättningsrätt enligt miljöbalkens 31 kap omfattar inte ersättningsrätt för administrativa kostnader så som anmälning-, tillstånd- eller tillsynsavgifter. För vissa befintliga verksamheter finns det krav på tillstånd och för dessa behöver tillstånd sökas inom viss tid. Kostnaden för tillstånd är däremot liten i förhållande till kostnaden för den eventuella skada som kan uppstå på vattentäkten till följd av verksamheten. Kostnaden för tillstånd- och anmälningssärenden ska vara självfinansierad. Enligt 27 kap 1 § miljöbalken ska tillsynsavgift tas ut från objekten för att finansiera tillsynen. Om inga avgifter tas ut från verksamhetsutövarna innebär det att skattekollektivet betalar verksamhetsutövarnas kostnader.

Utveckling av verksamheter

Strömsunds kommun har noterat synpunkter angående verksameters utveckling i området. Vattenskydd enligt miljöbalken syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar att förvalta naturen väl. Inom områden med viktiga dricksvattentillgångar bedrivs eller planeras ofta verksamheter som inte passar ihop med en långsiktigt hållbar vattenförsörjning. Dessa verksamheter måste därför styras i olika grad. I vissa fall bedöms en verksamhet utgöra en låg risk för vattentäkten och då räcker det med att anmäla verksamheten till kommunen. Ett krav på tillstånd för en verksamhet ger kommunen möjlighet att påverka hur denna verksamhet bedrivs, på detta sätt kan vattentäkten få ett bra skydd samtidigt

Beslut

Datum
2021-06-21

Diarienummer
513-2582-2017

som verksamheten kan tillåtas inom vissa ramar. Kommunen anser att de föreslagna föreskrifterna är rimliga i relation till vattentäktens värde och bedömda risker.

Samhällsplanering

Syftet med vattenskyddsområdet och tillhörande föreskrifter är att stärka och skydda vattentillgången och kvaliteten på dricksvattentäkten ur ett flergenerationsperspektiv. Vattenskyddsområdet utgör även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

Jordbruk / Spridning av gödningsmedel

Vattenskyddsföreskrifterna förbjuder inte jord- eller skogsbruksverksamhet. Dock finns vissa moment som är förbjudna eller som kräver tillstånd. Kommunen anser att de föreslagna föreskrifterna är rimliga i relation till vattentäktens värde och bedömda risker. Skyddsföreskriften utformas i första hand för att skydda vattentäkten, men tar även viss hänsyn till befintliga verksamheter. Däremot kan det inte garanteras att skyddsföreskrifterna inte medför ökade kostnader och administration, eller att verksamheters normala drift och underhåll inte påverkas av föreskrifterna.

Gödsel innehåller förutom nitrat även stora mängder bakterier och andra typer av oönskade mikroorganismer såsom virus och parasiter. Spridning av oönskade ämnen till råvattnet kan utgöra en risk för vattentäkten. Därför är det rimligt att krav på tillstånd för yrkesmässig spridning av gödningsmedel även ställs inom sekundär skyddszon för vattenskyddsområdet. I föreskriftsförslaget finns inga avståndsangivelser angiva vid spridning av gödsel inom den sekundära skyddszonen.

Skyddsföreskriftens 3 kap 2 § förbjuder inte potatisodling eller andra jordbruksverksamheter. Det finns dock vissa moment som är förbjudna eller som kräver tillstånd. Exempelvis krävs tillstånd för yrkesmässig spridning av gödningsmedel både inom primär som sekundär skyddszon, och inom den primära skyddszonen är yrkesmässig spridning av bekämpningsmedel förbjudet. Oavsett om en verksamhet ligger inom eller utom ett vattenskyddsområde får inte mark eller grundvatten förorenas. Kommunen anser att ett förbud mot yrkesmässig spridning av bekämpningsmedel är motiverat inom den primära skyddszonen, då det från vattenskyddssynpunkt är angeläget att begränsa användningen av bekämpningsmedel inom denna zon. För de fall där fastighetsägare blir påverkad av införda skyddsföreskrifter på ett sådant sätt att pågående verksamhet avsevärt försvåras kan denne ha rätt till ersättning. Ersättning utgår dock inte för den "förlust" som beror på att förväntningar om ändring i markens användningssätt inte kan infrias på grund av en skyddsföreskrift.

Skogsbruk

Strömsunds kommun har tagit del av synpunkten gällande skogsbrukets bedrivande inom vattenskyddsområdet. Vad gäller åtgärder inom skogsbruket är inte själva åtgärderna som gallring, avverkning, plantering med mera reglerade inom skyddsföreskrifterna. Det som regleras är det som kommer till följd av skogsbruket,

Beslut

Datum
2021-06-21

Diarienummer
513-2582-2017

som till exempel uppläggningstider av bark, flis, spån, timmer och liknande. I föreskriftens 3 kap. 4 § finns inget förbud som reglerar att en slutavverkning inte får ske. Skyddsföreskriften utformas i första hand för att skydda vattentäkten, men tar även viss hänsyn till befintliga verksamheter. Däremot kan det inte garanteras att verksamheters normala drift och underhåll inte påverkas av föreskrifterna, eller att det inte kan medföra ökade kostnader och administration. Kommunen anser att de föreslagna föreskrifterna är rimliga i relation till vattentäktens värde och bedömda risker.

Planerad etablering av företag

Strömsunds kommun har tagit del av synpunkten gällande planer på etablering av företag inom vattenskyddsområdet. Föreskriftens 3 kap. 7 §, anger inte något förbud mot etablering av miljöfarlig verksamhet. I föreskriftens 7 § anges tillståndsplikt för de verksamheter som är anmälningspliktiga enligt 9 kap 6 § miljöbalken (1988:808). Av yttrandet framgår inte vilken typ av miljöfarlig verksamhet eller processer som avses, om det rör sig om en C- eller U-anläggning. Oavsett om en verksamhet ligger inom eller utom ett vattenskyddsområde får inte mark eller grundvatten förorenas. För de fall där fastighetsägare blir påverkad av införda skyddsföreskrifter på ett sådant sätt att pågående verksamhet avsevärt försvåras kan denne ha rätt till ersättning. Ersättning utgår dock inte för den "förlust" som beror på att förväntningar om ändring i markens användningssätt inte kan infrias på grund av en skyddsföreskrift. Kommunen anser att de föreslagna föreskrifterna är rimliga i relation till vattentäktens värde och bedömda risker.

Skyddsområdeskarta

Kommunen har noterat synpunkten gällande skyddsområdeskartans otydlighet. De exakta gränserna är alltid svåra att redovisa i en mindre kartskala såsom i samrådsunderlaget. Digitala kartor över fastställt vattenskyddsområde med zoomningsmöjlighet kommer att finnas publikt. Om det i vissa andra sammanhang kan finnas behov av mer detaljerad karta, går det att vända sig till huvudmannen vid dessa tillfällen.

Skyddsområdesgränser

Strömsunds kommun har tagit del av synpunkten gällande vattenskyddsområdets gränser. En fastighet inom Bodums-ön ligger både inom sekundär och inom primär skyddszon. En mindre del av åkermarken ligger inom den primära skyddszonen. Gränsen för åkermarkens del som ligger inom primär skyddszon justeras så att hela åkermarken kommer inom sekundär skyddszon. Ingen justering görs av övriga gränser för fastigheten.

Komplettering av undersökningsunderlag

Beslut

Datum
2021-06-21

Diarienummer
513-2582-2017

Strömsunds kommun har noterat er synpunkt gällande komplettering av undersökningsunderlag med beräkning av tillrinningsområdet som inkluderar beräkning med DEM-(höjd-)karta som också inkluderar justering för vägen som vattendelare. Kommunen anser att det beräkningsunderlag som ligger tillgrund för tillrinningsområdet bedöms vara tillräckligt för att avgränsa vattenskyddsområdets utbredning.

Samverkansmöte

Strömsunds kommun har noterat synpunkten gällande samverkansmöte. Ett förslag till vattenskyddsområde samt föreskrifter arbetades fram under 2012. Samrådsmöte med Länsstyrelsen Jämtland och informationsmöte för boende, markägare och verksamhetsutövare inom föreslaget skyddsområde hölls under hösten 2012 i samband med detta.

Under 2016 kungjorde samt översände Länsstyrelsen Jämtland inlämnat förslag för vattenskyddsområde gällande Rossön grundvattentäkt till berörda fastighetsägare. De synpunkter som inkom beaktades samt arbetades in i nytt förslag till vattenskyddsområde samt föreskrifter som lämnades in till Länsstyrelsen 3 april 2017. Länsstyrelsen i Jämtlands län har under hösten 2020 haft samråd med fastighetsägare.

Delgivning av föreläggande

Strömsunds kommun har noterat synpunkten angående delgivning av föreläggande.

Yttrande berörda myndigheter

Strömsunds kommun har noterat synpunkten angående yttrande från berörda myndigheter.

LÄNSSTYRELSENS KOMMENTAR

Delgivning i ärendet har med stöd av 49 § delgivningslagen skett genom kungörelsedelgivning. Beslut om detta togs den 15 oktober 2020. Kungörelsedelgivningen innebar att annons om föreläggande att yttra sig var införd i Östersundsposten, Länstidningen och Post- och Inrikes tidningar. Föreläggande innebär inget krav att yttra sig i ärendet.

Länsstyrelsen har översänt ärendet för yttrande till myndigheter och organisationer som ansetts berörda. Se under rubrik ”Redogörelse för ärendet”. Gällande jord- och skogsbruksfrågor så har ärendet översänts till Skogsstyrelsen och Lantbrukarnas Riksförbund. Några yttranden från dessa har inte inkommit.

Länsstyrelsen har den 9 juni 2021 genomfört en konsekvensutredning enligt 4 § förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning till Länsstyrelsens i Jämtlands län föreskrifter om vattenskyddsområde, Rossöns grundvattentäkt,

Beslut

Datum
2021-06-21

Diarienummer
513-2582-2017

Strömsunds kommun. Länsstyrelsen finner sammantaget att intresset av att skydda människors hälsa uppväger den inverkan som en reglering får för enskilda.

Länsstyrelsens bedömning

Syftet med vattenskyddsområdet är att det ska utformas på ett sådant sätt att garantier skapas för att råvattnet efter normalt reningsförfarande kan användas för sitt ändamål, proposition 1997/98:45 Del 2 s 93. Skyddsföreskrifterna är därför utformade för att informera markägare och nyttjare inom skyddsområdet om de regler som gäller till skydd av mark och vatten för att tillgodose syftet med vattenskyddsområdet.

Ett vattenskyddsområde innefattar ofta ett flertal olika typer av markanvändning och verksamheter såsom bebyggelse, vägar och järnvägar, jordbruk och skogsbruk samt industriell verksamhet. Det beror på att rent historiskt har vattentäkter anlagts där behovet av vatten har funnits, det vill säga där människor har etablerat sig. Med hänsyn till mångfalden av verksamheter och åtgärder som vidtas inom sådana områden är det extra viktigt att ett formellt skydd finns för det vatten som ska användas som dricksvatten. Det optimala är att redan vid anläggandet av vattentäkter utgå ifrån platser där minst risk för förorening av vattnet finns. En etablering styrs dock också av tillgången till vatten i tillräcklig mängd och av godtagbar kvalitet.

För att nå miljökvalitetsmålet Grundvatten av god kvalitet anger det regionala åtgärdsprogrammet *Så når vi miljömålen i Jämtlands län 2017–2020* att *Nya vattenskyddsområden behöver inrättas och äldre revideras så att alla kommunala dricksvattentäkter har ett aktuellt skydd enligt miljöbalken*. Även i *Regional vattenförsörjningsplan för Jämtlands län* lyfts vikten av att inrätta vattenskyddsområden och meddela skyddsföreskrifter för skyddandet av dricksvatten.

Att inrätta ett vattenskyddsområde och meddela skyddsföreskrifter innebär att EU:s ramdirektiv för vatten tillämpas och genomförs. I *Förvaltningsplan 2016–2021* del 4 *Åtgärdsprogram 2016–2021* och åtgärd 4 anges att länsstyrelserna ska prioritera arbetet med långsiktigt skydd av dricksvattentäkter.

Berörda riksintressen är riksintresse för befintlig väg, väg 346. Cirka två kilometer söder om området finns kärnområde av riksintresse för rennärings. Länsstyrelsen bedömer att bestämmelserna i vattenskyddsbeslutet inte påtagligt försvårar för dessa riksintressen.

Ett vattenområde får, enligt miljöbalken, förklaras som vattenskyddsområde av länsstyrelsen till skydd för en grund- eller ytvattentillgång som utnyttjas eller kan antas komma att utnyttjas för vattentäkten. Länsstyrelsen ska meddela sådana föreskrifter om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom området som behövs för att tillgodose syftet med området.

Länsstyrelsen bedömer att Rossöns grundvattentäkt uppfyller förutsättningarna att beslutas som vattenskyddsområde. Länsstyrelsen bedömer att ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter samt sökandens bemötande av inkomna yttranden utgör grund för avgränsning och föreskrifter.

Beslut

Datum
2021-06-21

Diarienummer
513-2582-2017

Länsstyrelsen bedömer dessa underlag som tillräckliga för att kunna besluta om vattenskyddsområdet med tillhörande föreskrifter.

Vattenskyddsområdet är ett angeläget allmänt intresse. Länsstyrelsen bedömer att de föreslagna skyddsföreskrifterna såsom de slutligen bestämts inte medför större intrång för berörda fastigheter än vad dessa i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken är skyldiga att tåla och anser därför att vattenskyddsområdet och de föreslagna skyddsföreskrifterna kan fastställas. Länsstyrelsen finner i konsekvensutredningen att intresset av att skydda människors hälsa uppväger den inverkan som en reglering får för enskilda.

Vid utformningen av skyddsföreskrifterna har Naturvårdsverkets Handbok om vattenskyddsområde (2010:5) med allmänna råd (NFS 2003:16) beaktats. (AR 2003:16 upphävdes 27 januari 2020. Handbok 2010:5 har i februari 2021 ersatts av Havs- och vattenmyndighetens vägledning 20121:4)

Genom kommunens arbete med att ta fram förslag till ett vattenskyddsområde med tillhörande skyddsföreskrifter har dricksvattentäkten fått ett aktuellt skydd enligt miljöbalken.

Förutom att vattentäkten har fått ett skydd, har bildandet av vattenskyddsområde med tillhörande skyddsföreskrifter inneburit en ökad kunskap och medvetenhet både hos allmänhet, fastighetsägare, verksamhetsutövare och huvudman.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Enligt 7 kap 21 § miljöbalken får ett vattenområde förklaras som vattenskyddsområde av länsstyrelsen till skydd för en grund- eller ytvattentillgång som utnyttjas eller kan antas komma att utnyttjas för vattentäkten.

Enligt 7 kap 22 § miljöbalken skall länsstyrelsen meddela sådana föreskrifter om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom området som behövs för att tillgodose syftet med området. Föreskrifterna ska gälla omedelbart, även om de överklagas.

En bedömning har gjorts om hur bestämmelserna i vattenskyddsbeslutet påverkar bestämmelserna i 3 och 4 kap miljöbalken.

Information

Ersättning

Eventuell ersättning för intrång i pågående markanvändning med mera regleras i 31 kap 4 § miljöbalken. Överenskommelse om ersättning ska träffas med sökanden, Strömsunds kommun. Den som vill göra anspråk på ersättning ska väcka talan hos mark- och miljödomstolen mot kommunen inom ett år från att detta beslut vunnit laga kraft, enligt 31 kap 13 § miljöbalken.

Beslut

Datum
2021-06-21

Diarienummer
513-2582-2017

Överträdelse av skyddsföreskrifter

Överträdelse av skyddsföreskrifter kan medföra ansvar enligt 29 kap 2 och 2a §§ miljöbalken.

Tillsynsmyndighet

Strömsunds kommun är tillsynsmyndighet över fastställda vattenskyddsområden som beslutats av Länsstyrelsen. (Länsstyrelsens överlåtelsebeslut 28 november 2013 (504-2243-13)).

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Marita Ljung med miljöskyddshandläggare Anna Holmer som föredragande. I den slutliga handläggningen deltog även länsråd Susanna Löfgren och funktionschef Sara Huss.

Marita Ljung

Anna Holmer

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför underskrifter

Kopia + bilagor

Enligt sändlista

Bilagor

Bilaga 1 Karta över vattenskyddsområde, primär och sekundär skyddszon

Bilaga 2 Definitioner

Bilaga 3 Beslut om kungörelsedelgivning

Bilaga 4 Överklagande hänvisning regeringen

Bilaga 4 Överklagandehänvisning regeringen

Ni kan överklaga beslutet

Om ni inte är nöjda med länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos regeringen.

Hur överklagar vi beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Jämtlands län antingen via e-post; jamtland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Jämtlands län, 831 86 Östersund.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det regeringen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer,
- hur ni vill att beslutet ska ändras, samt
- varför ni anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer er överklagan så bör ni bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från er samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta länsstyrelsen via e-post, jamtland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 30 00. Ange diarienummer 2582-2017.